

GEMEENTE VAN WATERMAAL-BOSVOORDE

Datum:	20210308
Betreft:	GEMEENTETOEPASSINGSPLAN VAN HET VERDRAG VAN ISTANBUL

Rétroacte:

Goedkeuring, 17.12.2019 van de Motie betreffende de verplichting van Watermaal-Bosvoorde tegen het geweld gepleegd op de vrouwen en voor de erkenning van féminicide

« Gelet op de Conventie van de Raad van Europa over de preventie en de bestrijding van het geweld ten opzichte van vrouwen en het huishoudelijke geweld « Verdrag van Istanbul » genoemd, door België geratificeerd, op 14 maart 2016;

Gelet op het rondschriven van toepassing in 2006, herzien in 2015 betreffende het misdadige beleid inzake geweld in tussen partners, anders genoemd het « Nul Tolerantie » rondschriven;

Overwegende dat het Verdrag van Istanbul dwingend is en dat België is verplicht om haar beschikkingen toe te passen;

Overwegende dat het Verdrag van Istanbul het geweld ten opzichte van de vrouwen als een schending van de mensenrechten en een genderdiscriminatie bepaalt;

DE GEMEENTERAAD VAN WATERMAAL-BOSVOORDE BESLUIT:

Artikel 1

Om aan het college te vragen:

- om voorloper te worden in de preventie en de bestrijding van het geweld gepleegd op de vrouwen door aan de gemeenteraad een toepassingsplan van de conventie van Istanbul op lokaal niveau voor te leggen;

Methodologie:

Dit huidig actieplan, bijdrage van de gemeente Watermaal-Bosvoorde aan de toepassing van de conventie van Istanbul, werd bedacht en op de volgende manier gebouwd:

- analyse en studie van de conventie van Istanbul van 2016;
- analyse en studie van het Brussels Plan tegen het geweld gepleegd op vrouwen (zie infra);
- Gedeelde werkgegevens binnen thematische groepen, over de kwestie van gelijkheid en diversiteit;
- Werk van co-constructie met de verschillende betrokken gemeentediensten als met het cultureel Centrum, de Dienst preventie van VZW Vivre Watermaal-Bosvoorde en het associatief lokaal weefsel.

Het plan wordt voorgesteld aan de Gemeenteraad in de staat van voorstel maar eveneens als feitelijk plan op bepaalde punten, zoals de verschillende acties laten voortduren.

Uittreksels van het Brussels Plan van bestrijding van het geweld gepleegd op vrouwen¹:

De Conventie van Istanbul, op 14 maart 2016 door alle Belgische macht niveaus geratificeerd, « nodigt de Lidstaten van de Europese Unie uit om werkelijke, globale en gecoördineerde nationale beleidsmaatregelen goed te keuren en ten uitvoer te brengen, die alle relevante maatregelen insluiten om alle gedekte vormen van geweld te voorkomen en te bestrijden door het toepassingsgebied van deze Overeenkomst, en een globaal antwoord op het geweld ten opzichte van de vrouwen te bieden ».

¹ https://equal.brussels/wp-content/uploads/2020/06/Brussels_Plan_Geweld_DEF.pdf

Door deze tekst te ratificeren, heeft België zich verplicht ² :

1. **Voorkomen:** door de opleidingsorganisatie, van bewustmakingscampagnes, van therapeutische programma's voor de auteurs en door de uitwerking van pedagogisch materiaal, door het maatschappelijke middenveld in te sluiten en door de media en de particuliere sector te verenigen.
2. **Beschermen:** door een bescherming te geven aan de slachtoffers en de getuigen, door de adequate tussenkomst van de politiediensten en de hulpdiensten (schuilplaatsen, luisterlijnen, e.a.).
3. **Voortzetten:** door invoeren van nieuwe delicten in de rechtsorde, er de rechten van de slachtoffers garanderen en elke vorm van secundair slachtofferschap vermijden.
4. **Geïntegreerde beleidsmaatregelen ten uitvoer brengen:** om efficiënte antwoorden te geven, roept de conventie op om globale en gecoördineerde beleidsmaatregelen te ontwikkelen, alsmede om gegevens te verzamelen en onderzoeken uit te voeren.

Het toepassingsplan van de conventie van Istanbul bewerkt op lokaal niveau in Watermaal-Bosvoorde stelt voor onder dezelfde 4 lijnen van discussie, voorstellen en acties, de 4P:

1. GEÏNTEGREERDE BELEIDSMAATREGELEN
2. PREVENTIE
3. BESCHERMING
4. VOORTZETTING

P1: Geïntegreerde beleidsmaatregelen – gewenste verandering: *het geheel van de openbare gemeentebeleidsmaatregelen bevat op transversale wijze de thematiek van de bestrijding van het geweld gepleegd op alle vrouwen (dus moet eerst het geweten bewust gemaakt worden van de kwestie).*

Actie 1: De agenten van het bestuur sensibiliseren om de inzet te begrijpen die achter het geweld gepleegd op de vrouwen schuilt, door ze ertoe aan te zetten om deel te nemen aan de manifestaties georganiseerd op 25 november en 8 maart (mails aan de agenten, aanplakbiljetten in de lokalen van het bestuur, bewustmakingsacties...).

- 2020 en volgende: Actie op de openbare ruimte: gemeente vlag symbolisch halfstok gezet door de schepenen van Vrouwenrechten op 25 november ter herinnering van de vrouwen slachtoffer van féminicide in België en in de wereld.
- 2021: Beginnen met een campagne van interne communicatie zichtbaar vanuit de openbare ruimte voor de participatie van de agenten aan de dag van de 25 november. Dezelfde campagne zou de volgende jaren georganiseerd kunnen worden. Specifieke thema's zouden behandeld kunnen worden (o.a. deze begrepen in het plan diversiteit).

Actie 2: Sensibilisering van de gemeenteraadsleden en het college op het geweld gepleegd op vrouwen (elk soort geweld, niet alleen lichamelijk: geweld gepleegd op de transgendervrouwen, geweld op de openbare ruimte...).

- 2021: De gemeenteraad van januari: systematische rapportage van de status van de motie tegen het geweld gepleegd op de vrouwen.

Actie 3: Het invoeren van een overleg kader tussen de verschillende gemeente belanghebbende partijen van de thematiek (Gemeente, politie, sociale actoren, ONE, OCMW, verenigingen...) en deelname aan het netwerk van de Brusselse opvanghuizen.

- Effectief op medewerkingen, onder meer via het proces « masker 19 ». Werkgroep gevormd en praktische concrete vooruitgang (masker 19 en „féminicide“ muur).

² [https://www.coe.int/fr/web/istanbul-convention/the-convention-in-brief# {%2211642062%22: \[\]}](https://www.coe.int/fr/web/istanbul-convention/the-convention-in-brief# {%2211642062%22: []})

- 2021 en +: Expliciet communiceren via de 1170 naar de inwoners om de inzet van de veertiendaagse en de 25/11 dag aan te kondigen.

Actie 4: Het geheel van de actoren en feministische bewegingen van het Brusselse grondgebied in kaart brengen om potentiële structurele partnerschappen te identificeren.

- Zien met de Regio, equal.brussels wat als vernieuwde hulpbronnen materiaal bestaat. Ze delen.

Actie 5: Het gemeentepersoneel in rechtstreekse lijn met het publiek opleiden (officiers en agenten van de burgerlijke Staat opdat zij de gedwongen huwelijken zouden kunnen ontdekken bv., de kwetsbare situaties van de migratie vrouwen begrijpen, dat zij transgender personen kunnen ontvangen of die van gender willen veranderen met waardigheid) met de steun van de associatieve sector.

- Het is doeltreffend (de permanente opleiding over deze kwesties en transgenders, transidentiteit via Rainbow house)
- Effectief: De wettelijke verplichtingen van de ambtenaar herinneren in verband met de ontvangst van de gebruikers evenals de bestaande wetten die de kwaliteit van de handelingen en diensten die zij verstrekken moeten begeleiden (gelijke behandeling...).

Actie 6: opleidingen opstellen voor de Gemeenschapwachten teneinde ze gevoelig te maken en om ze te vormen over het onderwerp van het bestoken op 't straat. Op tijd al onze gemeenteagenten gevoelig maken voor het bestoken;

- Het zijn effectief de Gemeenschapwachten die reeds de sessies hebben gevolgd over „de communicatie“ of „het beleid van de agressiviteit“ die kunnen helpen om aan dit soort situaties het hoofd te bieden. Er zullen er nog anderen volgen. Voorts hebben zij aandacht voor deze houding, zoals voor om het even welk ander teken van geweld ten opzichte van anderen. Zij zijn in de preventie van alle vormen van geweld op de openbare ruimte.

P2: Preventie – de gewenste verandering: de openbare agenten zijn zich voldoende bewust van de vraag en van haar veelvoudige aspecten om doeltreffend en met kwaliteit te handelen.

Actie 1: Een bewustmakingsprogramma voor het grote publiek ontwikkelen door concrete acties uit te voeren toegankelijk voor de meesten.

Denken om dat in partnerschap te organiseren met MIVB want het openbaar vervoer is de geschikte plaats om een breed publiek te treffen.

- 2021 en +: Acties in te voeren ter gelegenheid van 25 november dag in 2021 (documentaire film) of tijdens de veertiendaagse over het vrouwenrecht 2022 met La Vénérerie en de dienst Preventie en sociale Cohesie (team van CEFAS). Zo'n medewerking heeft reeds plaatsgevonden.

Actie 2: De diensten kinderjaren en jeugd NL en FR, de bibliotheken en de culturele centra van de gemeente, de dienst van de senioren en de gehandicapte personen impliceren en ze opleiden voor de opsporing van het geweld aangedaan aan de vrouwen.

- 2021: band vormen met:
- de bibliotheken
- de commissie ontvangst vrije tijd van de gemeente
- de adviesraad van senioren
- schoolantenne, Huis van de Jongeren en Wijkhuizen

Actie 3: De diensten jeugd NL/FR stimuleren om niet-gemengde activiteiten te organiseren tijdens welke de meisjes zich vrij op deze thematiek kunnen uitspreken.

- Effectief + 2021: Uitwisselingen met de dienst jeugd en de dienst Preventie en sociale Cohesie op de uitvoerbaarheid en definitie van een actieplan voor het begin 2022.

Actie 4: EVRAS (opvoeding aan het relationele, gevoels- en seksuele leven) in de gemeentescholen FR en NL veralgemenen door het in te sluiten in de schoolprojecten en, dit, vanaf de kleuterschool en de identificatie mogelijkheid om een EVRAS-cel met de scholen die het wensen in te voeren.

- De verschillende EVRAS actoren (opvoeding voor het relationele, gevoels- en seksuele leven) en Centra voor Familiale planning uitnodigen, specialisten in deze kwestie en hun adviezen horen.
- Effectief + 2020-vervolg: Zie met de inrichtende macht van de gemeentescholen hoe de technische uitvoerbaarheid te bestuderen om EVRAS in te sluiten in de contracten van scholen met inclusie van PMS en PSE evenals de CPF. Dat maakt wel deel uit van het programma. Een voorbeeld onder andere: in verband met de cursus EPC (opvoeding tot Filosofie en burgerschap), de leraar spreekt over „de gelijkheid van de geslachten“ en koppelt derhalve op de thematiek van „het geweld gedaan aan de vrouwen“. Bij kleuters, spreekt men over de kwestie dagelijks geweld.

Actie 5: Een bewustmakingsactiviteit (bespreking, café-debat) over „de mannelijkheden “ en het concept van gender organiseren.

- 2021: Om tijdens de 25 november dag te organiseren (de verankeringen identificeren en de te mobiliseren actoren).
- Verwezenlijkt met « orange the world » in 2019, en 2020 purperen hand en vlag halfstok.

Actie 6: Bij elke stedenbouwkunde operatie (openbare ruimte), de discussies systematiseren over een stedenbouwkunde « women and child friendly »

- 2021: Deze eis in de lastenboeken voor de rekrutering van studiebureaus insluiten tijdens de fases van definitie en programmering van stedenbouwkunde operaties.
- 2021-22: Een stadsballade in de veertiendaagse voor het vrouwenrecht 2021. Daarvoor is het noodzakelijk om het college en het Directiecomité (effect op Urbanisme, sport...) te sensibiliseren.

Actie 7: Systematisch aangeven en verbieden van seksistische reclame in de openbare ruimte op het grondgebied van onze gemeente.

- 2020 en de volgende jaren: Waken over het contract dat wij met Clear Channel Decaux hebben aangegaan en/of met andere particuliere bedrijven opdat deze reclames worden verbannen.
- Zie ons ethisch handvest in de 1170
- Reclames in de openbare ruimte: Desnoods een besluit van verbod nemen, o.a. « Sugar Daddy »

Actie 8: , met inachtneming van de personen, de ruimte van een muur wijden, op een symbolische plaats van Watermaal-Bosvoorde, aan vrouwen geschiedenissen slachtoffers van echtelijk geweld, teneinde ze uit de anonimiteit te halen

- Eens de bouwvergunning uitgereikt, zal de steun aan de artiesten van de gemeente gelanceerd worden om de zichtbaarheid op deze féminicide problematiek te concretiseren, door verschillende werken, die door een ledenjury gekozen, die geen beleidsmaatregelen zijn (leden van het bestuur, van het culturele centrum, van de Academie van de schone kunsten).

Actie 9: Preventie en behandeling van conflicten en intrafamiliaal geweld

- Effectief via het team van psychologen van CEFAS (Dienst van Preventie en van sociale cohesie) die begeleidingen van families in Watermaal- Bosvoorde en Oudergem voorstellen

P3:Bescherming – gewenste verandering : de vrouwen slachtoffers van geweld voelen zich niet alleen. Zij worden begeleid met discretie professionalisme, welwillendheid en beluistert, enige ingrediënten die hun toelaten om zich weer een waardig leven op te bouwen.

Actie 1: Definitie en toepassing van een openbaar overname en begeleiding dispositief van de slachtoffers (juridische begeleiding, psychologische begeleiding, sociale begeleiding).

- 2020 en +: Effectief via het proces „Masker 19“, gevolgd via Cefas (dienst Preventie en sociale Cohesie CONFLICTEN EN/OF GEWELD binnen de familie en op interpersoneel niveau) en de dienst van het sociale leven.

Actie 2: Definitie van een ontvangst protocol, begeleiding en oriëntatie gelijktijdig met de oprichting van het openbare overname en begeleiding dispositief.

- 2020 en +: Het te verwezenlijken werk multi-actoren (combinatie van meerdere sectoren/actoren), reeds effectief via het proces „Masker 19“.

Actie 3: Uitwerking, uitgave en verspreiding (via papier en op website van de gemeente) over het gehele gemeentegrondgebied van een brochure die het geheel van de methodes en bestaande dispositieven weergeeft (structuren van ontvangst, centrum van beluisteren, actie van elke actor...), de zichtbaarheid van alle initiatieven versterken die op plaatselijk niveau (SAPV, CEFAS, CPCF, familieplanning...) zijn opgesteld met name via specifieke affiches op de lokale aanplakborden, in de culturele centra, de bibliotheken, de Wijkhuizen en PCS.

- Dat integreert zich in verschillende acties en onafgebroken campagnes.

Actie 4: Een urgentie lijn en luisterlijn opzetten (telefoon en Internet) om afspraken te maken met jonge vrouwen en meisjes die inlichtingen trachten te bekomen.

- Effectief: via een regionaal echtelijk geweld nummer, dat wij regelmatig via onze gemeentekanalen hebben meegedeeld.

P4: Voortzetting

Actie 1: Samenwerking met het gerecht derhalve waar dat noodzakelijk blijkt.

- Effectief en geval per geval: uit te zoeken methodologie en streng op te volgen door de ambtenaren belast op gemeenteniveau.